

תכנית לימודים לחגים

עריכה וסידור: הרב נחום יצחק קפלן

יוצא לאור על ידי

משרד החינוך
שע"י
המרכז לעניני חינוך

פתח דבר

אמרו חכמינו ז"ל שלא המדרש עיקר אלא מהעשה, וכן הסכימו שתלמוד גדול שמביא לידי מעשה. וזה הרי הכלל הגדול בחינוך: המלמד צריך להתאים את הלימוד ולהטעימו לתלמיד שע"ז יביא מה שלמד לדי מעשה בפועל בקיום המצוות וקנין מדות טובות. ומה עוד כאשר המדובר על הוראת הלכה, שאין כל ספק שמטרת הלימוד היא שהתלמיד יקיים מה שלמד, ולפעמים שיעשה עוד לטופח על מנת להטפח.

ברור איפא שעל המלמד או המורה להתחכם בדרכי הוראה ולקרב הנושא ללב התלמיד, שיכיר שלומד פיקודי ה' ישרים, ושיבין מסרת ההלכה והמנהג, ועד כמה שאפשר, גם טעמי הדינים והמנהגים. ואין צורך להדגיש שלימוד אורח ישראל אינו מוגבל לזמן הקצוב שלומדים הלכה. כל שיעור צריך לקרב לבבות התלמידים לאביהם שבשמים.

מן הבעיות הקשורות בהוראת הלכה למעשה:

א. השו"ע גדול הוא, והזמן קצר, איך אפשר להספיק מה שצריכים ללמד?
ב. חסרים ספרי עזר מתאימים, ומה שיש בדפוס משעמם, ולכן כל אחד ממציא לעצמו בכח הייצור שלו, ולא כל אחד מסוגל לזה.

ג. איך מבטיחים שהנלמד יבוא לידי מעשה מתוך חשק והתלהבות? איך מייצרים רצון וחיבה לקיים מצוות מעשיות?
ד. ובהרבה בתי ספר שלנו ישנו מספר גדול של תלמידים שבאים מבתיים שאינם עדיין שומרי תורה ומצוה בהידור, וזה מהווה בעי' חמורה. איך משפיעים על התלמיד, ובאיזה אופן, שסו"ס יביא את הנלמד לידי קיום מעשה המצוות בביתו.

ומשום כל הנ"ל ועוד, הננו מציעים השיטה הבאה בתכנית זו.

כללי הדבר:

א. להתחיל לימוד הלכה מתוך התורה שבכתב, שהתלמיד ידע מקור הדין בתורה ויכיר מתוך הלימוד בהחומש שהוא מקיים מצות ה'.
ב. שהתלמיד ילמוד וידע מקור הדין בתורה שבעל פה, שהיא מסבירה כוונת הכתוב ופה אחד אמרם, ובלעדה א"א לקיים שום מצוה מעשית.
ג. כדי שהתלמיד יכיר סדר המסורת – תושבע"פ, עליו ללמוד קטעי המשנה, וקטעים קצרים מתוך הראשונים, הרמב"ם, ולפעמים מפרשי התורה, ואחרי זה עכ"פ קטעים מתוך השו"ע ונושאי כליו, ובכל מקום שמתאים גם טעמי המצוה. באופן כזה רואה הוא את כל מסרת ההלכה לפניו, ומבין שפרטי ודקדוקי מצוה אינם סתם הנהגות מוזרות אלא שיטת הפוסקים הם שכך מקיימים מצוות ה'!
ד. בכל נושא הלכתית צריך המלמד או המורה למצא עבודת יד או פרויקט, ענין מעשי בהם יוציא התלמיד את הידע שרכש לפועל, גם במסגרת המוסד חינוך.

ההוראה בכתה:

כל לימוד שאינו מתוך הספר ישכח מהרה, ומאיך צריכה זהירות שלא תהי' ההוראה מתוך הספר כל עיקר הלימוד. ולזאת באה תכנית הלימודים הננו להציע. התכנית מסודרת לפי ענינים, והרבה פרטי דיני ומנהגי החגים מסודרים לפי כתות, כפי ראות עיני המסדר, ועל המלמד או המורה לבחור מה ללמוד מתוך הספר כאשר מראה המקומות מצויינים.

לפני הגישה להוראה הננו מציעים שהמלמד ימצא דרך לבחון את התלמידים ולהוודע ע"ז מה זכור להם מהשנה שעברה, ואין צורך לעבור עליו באריכות, איזה ענינים זוכרים באופן שטחי בלבד, ואיזה ענינים להדגיש.

גישה זו מצאה הרבה תומכים מאלו שמשתמשים בספרי החינוך "הליכות ישראל" שהו"ל ע"י תורה ומסורה.

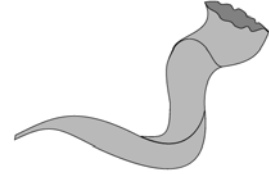
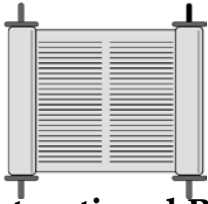
ואני תפלתי, שכל מחנך ימצא מה שמתאים לדרך לימודו ולרמת כתתו והתכנית תוכל להיות לו לעזר, ומה עוד שיגרום שיתוף פעולה בין קהל המחנכים שאיש את רעהו יעזורו ע"מ להלהיב לבבות התלמידים בלימוד כזה שיביא לידי מעשה.

נ.י.ק.

CURRICULUM OUTLINE FOR ROSH HASHANA

&

YOM KIPPUR

Instructional Process:

The teacher will:

1. ...test and or survey the students to ascertain the level of knowledge about *Rosh Hashana* and *Yom Kippur* accumulated over the years.
2. ...review the predominate points and involve the students in a discussion about their accumulated knowledge in order to refresh their memories.
3. ...use the test results to plan and to teach the details appropriate for the class from the sources of the *Halachos* and *Minhagim*.
4. ...start instruction from the fundamentals in *Torah Shebichsav*, *Mishnayos*, and appropriate excerpts from the words of our *Chazal*.
5. ...use an appropriate text to teach the *Halachos* so the average student will be able to learn from an *Halacha* text, including the use of a *Machzor* for the *Tefillos*.
6. ...discuss orally those *Halachic* details, and *Minhagim* which the class may need to know but do not lend themselves to textual study.
7. ...find appropriate inspirational texts and stories about the *Yomim Noraim* to relate to the class. The stories should include behaviors the students can emulate.
8. ...depending upon the age of the students, use arts and crafts, drama and music to create an atmosphere conducive to learning about *Rosh Hashana* and *Yom Kippur* and which will lead to their proper observance.

Behavioral Objectives:

The student will:

1. ...know and understand the salient *Halachic* facts about the *Yomin Noraim* of which he/she needs to be aware.
2. ...understand the reasons for the *Halachos* and *Minhagim* at a level which he/she is capable of comprehending.
3. ...be moved and inspired to observe the *Halachos* and *Minhagim* related to *Rosh Hashana* and *Yom Kippur*.
4. ...learn to appreciate the underlying themes of *Rosh Hashana* and *Yom Kippur* and personalize them.
5. ...find the appropriate way for him/her to change an aspect or aspects of behavior which needs improvement, and generally behave in a manner appropriate to the awe due the *Yomim Noraim*.
6. ...feel a sense of belonging and participation when he/she is in Shul.

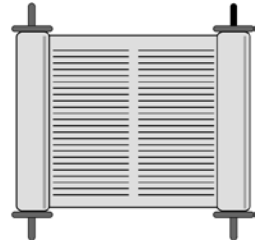
Pre-Test for Rosh Hashana: Primary Grades

A. Preparation for Rosh Hashana:

1. What does the word תשובה mean?
2. Why do we blow the Shofar all חודש אלול?
3. What special תפילות do we say in the week before ראש השנה?
4. What special things do we do on ערב ראש השנה?

B. Rosh Hashana:

1. How many names do you know for ראש השנה? What do they mean?
2. What special way do we greet each other on the night of ראש השנה?
3. Name the special foods we eat on ראש השנה and why we eat them.
4. Why do we blow the Shofar on ראש השנה? How many sounds?
5. What special תפילות do we say on ראש השנה? Why?
6. When do we do תשליך? What does it mean?

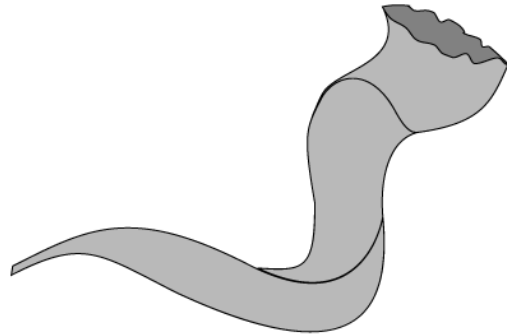
Pre-Test for Yom Kipur: Primary Grades

A. Preparation for Yom Kipur:

1. Why is it a מצוה to eat כיפור?
2. How can we make sure that our friends forgive us for hurting them?
3. What are כפרות? When do we do it?
4. Why should we give a lot of צדקה on ערב יום כיפור?
5. What is the סעודה המפסקת?

B. Yom Kipur Day:

1. What names do you know for יום כיפור?
2. What kinds of things are forbidden on יום כיפור?
3. How do we dress differently on מעריב?
4. What ברכה is made when we light נרות on ערב יום כיפור?
5. When is it appropriate for children to fast on יום כיפור?
6. How is the end of the תענית signaled?

C. The תפילות of Yom Kipur:

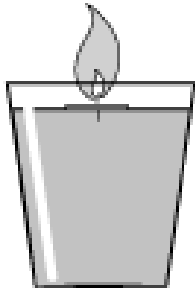
1. What is על חטא? Why do we say it?
2. Why are the ספרי תורה taken out before מעריב?
3. What is the name of the תפלה we say before מעריב?
4. How many תפילות do we say on מעריב? What are their names?
5. How many times do we read the תורה on יום כיפור?
6. What special עבודה did the כהן גדול do in the בית המקדש on יום כיפור?
7. Why do we fall כורעים on יום כיפור? How many times?
8. What is מפטיר יונה all about?
9. What special declaration do we make at the end of נעילה? Where does it come from?
10. Why is there singing before we blow the שופר?

מבחן קדימה לדיני ראש השנה לכתות ד-ח

1. במה מתכוננים בחודש אלול, לראש השנה?
2. מה מוסיפים בתפלות בחודש אלול, כהכנה לימים הנוראים?
3. מתי אומרים סליחות ולמה?
4. תאר את סדר היום של ערב ראש השנה, והסבר טעם כל הנהגה
5. מה ידוע לך על תפלת ערבית של ליל ראש השנה?
6. איחולי ליל ראש השנה מה הם? למי מברכים ולמה?
7. כמה מנהגים קשורים בסעודת ליל ראש השנה, מה הם?
8. באר למה נקרא ראש השנה יום הדין
9. במה שונה תפלת ראש השנה מכל מועדי השנה?
10. מה קוראים בתורה בימי ראש השנה? למה?
11. מה מרמז תקיעת שופר לכל אחד?
12. כמה קולות שונים צריכים לתקוע בראש השנה?
13. בסך הכל כמה קולות צריכים לשמוע בראש השנה?
14. מה מוסיפים בתפלת מוסף בראש השנה, ומתי תוקעים בשופר?
15. שעות שני ימי ראש השנה יקרים מאד, מה אנו משתדלים לעשות במשך הימים?

מבחן קדימה לדיני יום כיפור, לכתות ד-ח

1. מה אמרו חז"ל על אכילה ושתייה בערב יום כיפור?
2. למה נוהגים כל העולם לטבול במקוה ערב יום כיפור?
3. מדוע חייבים לפייס את חברינו, ולבקש מחילתם לפני יום כיפור?
4. כתוב בתורה: **ועיניתם את נפשותיכם** מה הם העינויים?
5. באיזה לשון מברכים את הבנים והבנות בערב יום כיפור?
6. מה הם הלבושים המיוחדים שלובשים ליום כיפור?
7. מה הטעם לאמירת "כל נדרי"?
8. למה אומרים "על חטא" כל כך הרבה פעמים?
9. האם ידוע לך מי חיבר הרבה פיוטים שאנו אומרים בתפלות ?
10. מה היית עבודה המיוחדת של הכהן הגדול בבית המקדש?
11. כמה פעמים נופלים "קורעים" ביום כיפור? למה?
12. למה קוראים את ההפטרה של ספר יונה במנחה?
13. למה נקראת התפלה האחרונה של יום כיפור, נעילה?
14. מה טעם תקיעת השופר בגמר התפלה?

תכנית לימודים

לדיני ומנהגי ראש השנה

ומדריך להוראת עניני ר"ה ועשי"ת

•	•	•	מספר הקוראים (וכשחל בשבת)
•			שתי ההפטרות
•	•		פסוקים שאומרים כהכנה לתקיעת שופר
•	•		מי ראוי להיות בעל תוקע

ח-ו	ה-ד	א-ג	כיתות	ד. תקיעת שופר
•	•			הטעמים 1. בלבל הסטן
•	•	•		2. התעוררות לתשובה
•	•			3. להמליך מלכו של עולם
•	•	•		שופר של איל – זכר לאילו של יצחק
•	•	•		הקולות: תש"ת, תר"ת, ותשר"ת
•	•			מאה קולות
•	•			איסור הפסק בין המאה קולות
•	•			נשים שומעות אע"פ שאינן מחויבות
•	•	•		בשבת אין תוקעים בשופר
	•	•		פרטי הלכות השופר עצמו (נסדק..)

ח-ו	ה-ד	א-ג	כיתות	ה. מנהגים של ראש השנה
•	•	•		אכילת תפוח מתוק בדבש
•	•	•		מאכלים הרומזים לחיים ומזל
•	•	•		מלבושים לבנים – ונקיים וכו'
•	•	•		תשליך ופרטי מנהגיו
•	•	•		אמירת תהלים
•	•			שלא לישן ביום

ח-ו	ה-ד	א-ג	כיתות	א. הכנה לראש השנה
•	•	•		תשובה
•	•	•		תקיעת שופר כל בוקר
•	•			לדוד ה' אורי
•	•	•		איחולי שנה טובה בכתב
•	•			סליחות לפחות ד' ימים לפני ר"ה
•	•	•		להרבות בתורה תפלה וצדקה
•				השטתחות על קברי צדיקים (ואבות)
•	•			בדיקת תפילין ומזוזות
•	•			אין מברכים תשרי בשבת שלפניו
•	•			התרת נדרים בערב ר"ה

ח-ו	ה-ד	א-ג	כיתות	ב. ראש השנה: עיצומו של יום
•	•	•		ראש ותחילת לשנה
•	•	•		שמות: יום הזכרון, ויום הדין
•	•			הקב"ה יושב על כסא דין, וספרים פתוחים לפניו
•	•			בר"ה יכתבון וביום צום כפור יחתמון
•	•			זה היום תחילת מעשיך

ח-ו	ה-ד	א-ג	כיתות	ג. קריאת התורה ההפטרה והכנה לתקיעת שופר
•	•			למה קוראים דווקא בפרש' אלו

תכנית לימודים לדיני ומנהגי ראש השנה

מדריך לתפלות ראש השנה ועשר"ת

ה . עשרת ימי תשובה	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
הוספות בתפלת י"ח		•	•	•
המלך הקדוש, המלך המשפט		•	•	•
אבינו מלכנו		•	•	•
שבת שובה (תשובה)		•	•	•

א . ימי הסליחות	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
יג מדות הרחמים			•	•
פרטי הסליחות והפזמונים			•	•

ב . ראש השנה - ערבית	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
המלך הקדוש וההוספות באבות ובהודאה		•	•	•
לדוד מזמור לה' הארץ ומלואה			•	•

ג. תפלת שחרית	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
המלך בקול רם, ובניגון מיוחד			•	•
סדר תפלת העמידה			•	•
ובכן תן פחדך			•	•
ובכן תן כבוד			•	•
ובכן צדיקים			•	•
אבינו מלכנו			•	•

ד. מוסף	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
הפיוטים וענינים			•	•
וכל מאמינים			•	•
ונתנה תוקף		•	•	•
עלינו לשבח		•	•	•
מלכיות, זכרונות, שופרות			•	•
תקיעת שופר דמעומד		•	•	•

תכנית לימודים לדיני ומנהגי יום הכיפורים

מדריך לעניני יום הכיפורים:

א-ג	ד-ה	ו-ז	ג. דיני הצום	כיתות
•	•	•	העינויים של יום כיפור	
•	•	•	קטנים עד מתי מתענים	
•	•		איך להאכיל החולה שמותר לאכול	
•	•	•	נטילת ידים שחרית	
•	•		למנוע שיחה בטלה	

א-ג	ד-ה	ו-ז	כיתות	א. עיצומו של יום
•	•	•		שמות נוספים של יום הכיפורים
•	•	•		כפרת עוונות
•	•			חתימת הדין
•	•			עבודת הכהן גדול ביום הכיפורים
•	•	•		הדמיון למלאכים

א-ג	ד-ה	ו-ז	כיתות	ד. מוצאי יום הכיפורים
•	•	•	קידוש לבנה, והבדלה (ברכה על נר ששבת)	
•	•	•	שא"א תחנון עד אחרי חג הסוכות	
•	•		מתחילים לבנות (או עכ"פ לדבר ע"ד בנין) הסוכה	
•	•	•	הימים נקראים "בשם השם"	

א-ג	ד-ה	ו-ז	כיתות	ב. דינים ומנהגים של ערב וליל יוה"כ
•	•	•		צדקה בערב יום כיפור
•	•	•		אכילה לשני ימים בערב יו"כ
•	•	•		טבילה במקוה בערב יו"כ
•	•	•		שצריכים לפייס את חברינו
	•	•		מנהג להלקות "מ חסר א" בערב יו"כ
•	•	•		דיני סעודה המפסקת
•	•	•		הדלקת הנרות
•	•	•		נרות נשמה ביו"כ
•	•	•		לבישת קיטל וטעמו
•	•	•		ברכת הבנים לפני כל נדרי
•	•	•		וידוי, הסדר והטעמים

תכנית לימודים לדיני ומנהגי יום הכיפורים מדריך לתפלות של יום הכיפורים

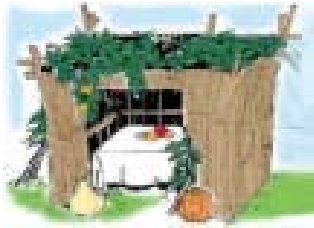
א.	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
	חמש תפלות ביו"כ	•	•	•
	הכלל: טוב מעט בכוונה מהרבה שלא בכוונה	•	•	ה
	שורש ההפיוטים ומחברם (ובפרט ר"א הקליר)	•	•	

ב. תפלת ערבית	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
	טעם וסדר תפלת "כל נדרי"	•	•	•
	הוצאת ספרי התורה, ובקשת מחילתם	•	•	•
	ברכת שהחיינו	•	•	•
	הפיוטים של ערבית:	•	•	
	יעלה תחנונינו מערב	•	•	
	כי הנה כחומר	•	•	
	פיוטי הסליחות וי"ג מדות	•	•	

ג. תפלות שחרית ומוסף	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
	נטילת רשות, ופיוטים בשעת חזרת הש"ץ	•	•	
	קריאת התורה וההפטרה	•	•	
	הזכרת נשמות: מה ענינה	•	•	
	תפלת הש"ץ לפני מוסף ונטילת רשות לפני החזרה	•	•	
העבודה:				
	סדר עבודת יום הכיפורים	•	•	
	הכריעות: מתי ולמה	•	•	•

•	•		פיוט מראה כהן
•	•		עשרה הרוגי מלכות: וטעם אמירתו

ח-ו	ה-ד	ג-א	ד. מנחה ונעילה כיתות
•	•	•	מפטיר יונה וכח התשובה
•	•	•	נעילת השערים (ומשמעה)
•	•		פיוטי הסליחות
•	•	•	"וחתום" לחיים טובים
•	•	•	כרוזי שמע ישראל ברוך שם ו"ה' הוא האלוקים"
•	•		קדיש תתקבל
•	•	•	תקיעת שופר וטעמו, ושירת "המארש"

CURRICULUM OUTLINE FOR SUCCOS

Instructional Process:

The teacher will:

1. ...test and or survey the students to ascertain the level of knowledge about Succos accumulated over the years.
2. ...review the obvious points and involve the students in a discussion about their accumulated knowledge in order to refresh their memories.
3. ...use the test results to plan and to teach from the sources of the *Halochos* and *Minhagim* to the *Halachic* details appropriate for the class.
4. ...start instruction from the fundamentals in *Torah Shebichsav*, *Mishnayos*, and appropriate excerpts from the words of our *Chazal*.
5. ...use an appropriate text to teach the *Haochos* which the average student will be able to learn from an *Halacha* text, including the use of a *Siddur* for the *Tefillos*.
6. ...discuss orally those *Halachic* details, and *Minhogim* which the class may need to know but do not lend themselves to textual study.
7. ...find appropriate inspirational texts and stories about the *Succos* and *Simchas Beis HaShoeiva* to relate to his class which include behaviors the students can emulate.
8. ...depending upon the age of the students, use arts and crafts, drama and music to create an atmosphere conducive to learning about *Z'man Simchoseinu* and which will lead to proper observance.

Behavioral Objectives:

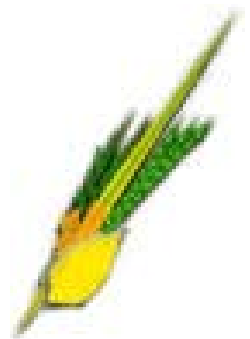
The student will:

1. ...know and understand the salient *Halachic* facts about the *Succos* of which he/she needs to be aware.
2. ...understand the reasons for the *Halochos* and *Minhogim* at a level which he/she is capable of comprehending.
3. ...be moved and inspired to observe the *Halochos* and *Minhogim* related to *Succos*, *Simchas Beis HaShoeiva*, and *Simchas Torah*.
4. ...learn to appreciate the underlying themes of *Z'man Simchoseinu* and personalize them.
5. ...will feel a sense of belonging and participation when he/she is in *Shul*, in the *Succah* and at community *Succos* celebrations.

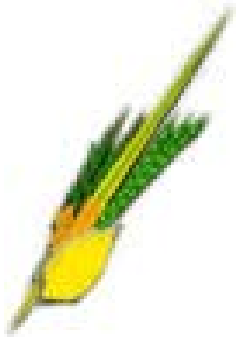
Pre-Test for Succot: Grades 2 – 3

1. By what names is סוכות called? What do they mean?
2. How many days is סוכות? What are the differences between them?
3. What do the walls and the סכך of the סוכה remind us of?
4. Why is סוכות in the fall if the בני ישראל left Egypt in the spring?
5. When do we make a ברכה on the סוכה?
6. Can we make our סוכה in the house? In the garden under a tree? Why?
7. What are the four מינים which we must take on סוכות?
8. What does each one of the four represent?
9. Why are we meant to be especially joyous on סוכות?
10. What do you know about שמחת בית השואבה ?
11. When is הושענא רבה? What special thing do we do then?
12. On the eighth day is שמיני עצרת, what special celebration do we have?
13. What do we finish reading on שמחת תורה? What do we start reading?
14. What is your favorite part of the שמחת תורה on הקפות?

מבחן קדימה לכתות ד-ה:

1. איזה שמות ידוע על חג הסוכות ? למה נקרא כן ?
2. במה שונה סעודת הלילה הראשונה מיתר ימי החג ?
3. מה פירוש שבסוכה צריך להיות צילתה מרובה מחמתה ?

4. כמה דפנות צריך סוכה ומה שיעורן ?
5. מה הגדרים של סכך ? מה כשר ומה פסול ?
6. האם יש מי שפטור ממצות סוכה ? מי ? מתי ?
7. מה המובן של "תשבו כאין תדורו" ?
8. מה הם הד' מינים שנצטוונו לקחת בסוכות ?

9. איזה רמזים זכור לך על הד' מינים ?
10. מה הם השיעורים של כל אחד מד' מינים אלו ?
11. למה לא מברכים על ד' מינים בשבת ?

12. מתי עושים הנענועים בהלל ?

13. במה שונה התפלה של חול המועד מתפלת החג ?

14. איזו עבודה מותרת בחול המועל ואיזו אסורה ?

15. למה שמחת בית השואבה היא גדולה ?

16. כמה בדי ערבה לוקחים ל"הושענא" ?

17. אם שמיני עצרת היא חג נפרד, למה הוא נקרא "שמיני" ?

18. מה משתנה מתפלת מוסף של שמיני עצרת עד פסח ?

19. מתי עושים "הקפות" בשמיני עצרת ?

20. איזו פרשה גומרים בשמחת תורה, ואיזו מתחילים ?

תכנית לימודים לדיני ומנהגי חג הסוכות

ג. החג	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
שמות החג				•
בהקדש החג				
הדלקת הנרות וברכתן	•	•	•	•
קידוש בלילה הראשונה וסדר הברכות	•	•	•	•
קידוש בש"ק, וסדר יקנה"ז במוצש"ק				
טעם שסוכות בסתו ולא באביב או בקיץ	•	•		
ההבדלים בין יו"ט וחול המועד	•	•	•	
סוכות זמן שמחתנו	•	•	•	
שמחת בית השואבה	•	•		
הכנות להחג בערב סוכות	•	•		
הושענא רבה ומנהגיו (ומקורם)				•
מנהגי ליל הוש"ר (משנה תורה ותהלים)				
מנהג "הושענות"				
שמיני עצרת (חג בפני עצמו)				
פז"ר קש"ב	•	•	•	•
שינויי המנהגים בנוגע לישיבה בסוכה	•	•	•	•
שמחת תורה, מקורו ומהותו				
השמחה בגמרה של תורה ומנהגים השונים	•	•	•	•

א. פסוקי חתורה	כיתות	ג-ד	ה-ו	ז-ח
בפר' משפטים: חג האסף				•
שמות כג פסוקים טז-יז				
בפר' אמור: החג, מצות סוכה, וד' מינים				•
ויקרא כג פסוקים לג-מג				
בפר' פינחס: הקרבנות				•
במדבר כט פסוקים יב-לח				
בפר' ראה: שמחה				•
דברים טז פסוקים יג-טז				

ב. לקט משניות – מס' סוכה	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
פרק א. סוכה שהיא גבוהה				•
משנה א'				
פרק ב. הישן				•
משנה ו'				
פרק ג. לולב הגזול				•
משניות א – ד	•	•	•	•
משנה ט				
משניות יב, יג				
פרק ד. לולב וערבה				•
משנה א	•	•		
משנה ה	•			
משנה ח	•			
פרק ה.				•
משנה ד				

תכנית לימודים לדיני ומנהגי חג הסוכות

ה. ד מינים	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
מצות נטילת ד' מינים שבעינן "לכם" בד' מינים החיוב דאורייתא של יום הראשון למה אין נטילת ד' מינים בשבת נטילת ד' מינים בשאר ימות החג המנהגים השונים בהנוגע לאגודת ד' מינים מנהג חב"ד בזה		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
הברכות הברכות ביום ראשון הברכה בשאר הימים המנהג לזכות אחרים במצות ד' מינים קטן ביום ראשון ובשאר הימים נשים ומצות ד' מינים		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•

ו. התפלות בחג הסוכות	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
תפלות של רגלים (וברכת כהנים) קריאת התורה בימים הראשונים הלל (כל) שבעה נטילת לולב בהלל		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
"הושענות" וסיבובי (המזבח) הבימה תפלת המוספים (וזכירת פרי החג)		•	•	•
		•	•	•
התפלות בחול המועד יעלה ויבא, הלל, הושענות, מוסף קריאת התורה של חוה"מ		•	•	•
		•	•	•
תפלות הושענא רבה הקפות "הושענות"		•	•	•
		•	•	•
תפלות שמיני עצרת (חג בפני עצמו) מנהגי הקפות בליל שמע"צ תפלת גשם		•	•	•
		•	•	•
התפלות בשמחת תורה סדר הקפות בליל שמחת תורה ברכת כהנים בשחרית סדר הקפות ביום שמחת תורה סיום וזאת הברכה, והתחלת בראשית		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•

ד. הסוכה	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
ענני הכבוד סוכה דירת עראי		•	•	•
		•	•	•
דפנות הסוכה מספר הדפנות שיעורי הדפנות		•	•	•
		•	•	•
הסכך גידולו מן הארץ מדבר שאינו מקבל טומאה שצילתה צ"ל מרובה מחמתה הפסולים בסכך		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
עשיית הסוכה דין סוכה ישנה מתחילים לבנותה במוצאי יום כיפור שארין מברכים על עשייתה נוי סוכה שהוקצה למצותה שסוכה מקום מכובד ואין מכניסים דבר בזיון		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
הישיבה בסוכה חובת ליל ראשון תשבו כאין תדורו מי הם המחויבים ומי הם הפטורים מסוכה המצטער פטור מן הסוכה ברכה (ות) שמברכים על ישיבה בסוכה מתי פטורים מלברך ההבדל בין אכילת קבע ואכילת עראי האוכל בסוכת חברו מתי פטורים מלישב בסוכה אושפיזין שינה בסוכה		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•

ה. ד מינים	כיתות	א-ג	ד-ה	ו-ח
ד' מינים ומצות "הידור" מה הם הידורי הלולב ומה פוסל בו מה הם ההידורים באתרוג ומה פוסל בו הידורי ההדס והערבה ופסוליהם הרמזים השונים בד' מינים (אברי הגוף וכו')		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•

מראה מקומות

לקט מתוך משנה תורה להרמב"ם

הלכות סוכה

פרק ה. הלכה א

פרק ו. הלכות א, ד-ז, יג-טו

הלכות לולב

פרק ז. הלכות ו, ז, יג, כג, כד

פרק ח. הלכות א, יב-טו

לקט מתוך הלכות סוכה בשו"ע אדמו"ר הזקן

סימן תרכ"ה – כוונה בעת ישיבה בסוכה: סעי' א

סימן תרל"ט – דיני ישיבת סוכה: סעי' א, ט

סימן תרמ"א – שאין מבר' שהחיינו על עשיית סוכה: י סעי' א

לקט מתוך הלכות סוכה בקיצור שו"ע

סימן קל"ד – הלכות סוכה: סעי' א, ה, ז, ח, ט, יב

סימן קל"ה – דיני ישיבת סוכה: סעי' א, ב, ג, ד, ט, יא, יב, יד

סימן קל"ו – הלכות לולב ושאר המינים: א, ב, ג, ד, ה, י

סימן קל"ז – דיני נטילתן וסדר ההקפות: סעי' א, ב, ה, ח

סימן קל"ח – דיני הוש"ר, שמ"ע וש"ת: סעי' א, ב, ד, ה, ז, ט

לקט מדברי חז"ל על הימים הנוראים

אלול:

*אני לדודי ודודי לי שיר השירים ו ראשי תיבות אלול
וארבע מילים אלו מסתיימים באות י וארבע פעמים י בגמטריה
ארבעים, כנגד מ יום שבין ר"ה אלול ויום כיפור
(ע"פ המדרש)

*ומל ה אלו קיד את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את ה"א
בכל לבבך ובכל נפשך למען חייך (דברים ל) ראשי תיבות אלול
לפי שבימים האלו מתקבר הקב"ה ומסייע ביתר שאת, כל השב
לפניו בתשובה.

*איש לרעהו ומתנות לאביונים (אסתר ט) ראשי תיבות אלול
לפי שבימים אלו צריכים להרבות בצדקה ובעשיית חסד

*והאלקים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה (שמות
כא) ראשי תיבות אלול
משום שחודש זה הוא מסוגל להיות מקלט וחוטאים החוזרים
בתשובה, אפילו אלו שנעשו בשוגג.

*ויאמרו לאמר אשירה לה' (שמות ט) ר"ת אלול
כ"ק אדמו"ר זי"ע הדגיש שר"ת זה רומז לגאולה השלמה בב"א

ראש השנה:

* שלשה ספרים נפתחין בראש השנה, אחד של רשעים גמורים
ואחד של צדיקים גמורים ואחד של בינונים וכו' (ביצה טז)

* כל מזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה ועד וים הכיפורים
(ביצה טז)

* דרשו את ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב וגו' אלו עשרה
ימים שבין ר"ה ליוה"כ (ביצה יח)

*בנהוג שבעולם אדם יודע שיש לו דין לובש שחורים ומתעטף
שחורים ... שאינו יודע היאך דינו יוצא, אבל ישראל אינן כן אלא
לובשים לבנים ומתעטפים לבנים...ואוכלין ושותין ושמחין
(ירושלמי ר"ה פ"א ה"ג)

*אמר הקב"ה לישראל: בני, אם אתם מבקשים לזכות בדין ביום
זה תהיו מזכירים זכות אבות (ויקרא י)

שופר:

*אמר הקב"ה תקעו לפני בשופר של איל, כדי שאזכור לכם
עקידת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם
לפני (ראש השנה)

* מלכיות תחילה ואח"כ זכרונות ואח"כ שופרות, המליכוהו
עליכם ואחר כך בקשו לפניו רחמים, כדי שיזכור לך, ובמה
בשופר של חירות, שנאמר: ה' אלק' בשופר יתקע

ילקוט שמעוני
* ואע"פ שאין טעם לדבר רמז יש בו, כלומר עורו ישנים
משינתם ובהאזינם להניין משהאזינם היום בהשקפה רחבה

יום הכיפורים:

* כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה
תשיעי ועשירי (ברכות ח)

*האומר אחטא ויוה"כ מכפר, אין יוה"פ מכפר. עבירות שבין
אדם למקום יוה"כ מכפר, עבירות שבין אדם לחברו אין יוה"כ
מכפר עד שיתרצה (יומא פה)

*אמר משה לפני הקב"ה, בשעה שיש להם זכות הנח להם,
ובשעה שאין להם זכות תשא להם פעם אחת בשנה, כדי שיבא
יוה"כ ויכפר עליהם. (תנחומא פ' תשא)

*משה עלה בר"ה אלול וירד בעשור, והיו ישראל שרויים
בתפלה ותענית, ובו ביום נאמר: סלחתי כדברך, וקבעו הקב"ה
יום סליחה ומחילה לדורות (תנחומא פ' וישלח)

לקט מדברי חז"ל על הימים הנוראים

סוכות:

*זה א-לי ואנוהו, התנאה לפניו במצוות. עשה לפניו סוכה נאה וכו' (שבת קלג)

*אמר ליה הקב"ה לישראל, בעולם הזה אמרתי לכם שתעשו סוכה לשלם לי את גמלי שגמלתי עמכם שנאמר: בסוכות תשבו שבעת ימים, ואני מעלה עליכם כאילו אתם גומלים לפני, אבל לעתיד לבא אני אופיע במלכותי ואני מגן עליכם בסוכה (תנחומא אמור)

*למה ישראל עושים סוכה? לניסים שעשה להם הקב"ה בשעה שיצאו ממצרים, שהיו ענני הכבוד מקיפין אותם (פתיקתא)

*ישראל שיצאים מבתיהם ונכנסים לסוכה לשמו של הקב"ה זוכים שם ומקבלים פני השכינה, וכל שבעת הרועים הנאמנים יורדים מגן עדן ובאים לסוכה, ונעשים להם אושפיוזין ליסב עמהם בסוכה (זוהר)

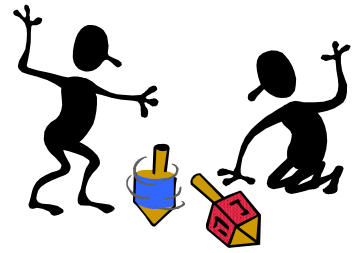
*כל מי שמקיים מצות סוכה, הקב"ה אומר: הוא קיים מצות סוכה אני מסיך עליו מחמתו של היום הבא שנאמר: כי יצפנני בסוכו ביום רע יסתירנו בסתר אוהלו וגו' לעתיד לבא עתידין אומות העולם להכנס לארץ ישראל ולעשות מלחמה עמהם שנא: ואספתי את כל הגויים אל ירושלים למלחמה וגו' והקב"ה יוצא ונלחם עם הגויים ומסכך על ראשם של ישראל (ילקוט שמעוני)

*ולקחתם לכם ביו הראשון, ראשון לחשבון עוונות. בעשרת ימי תשובה, בראש השנה, וביום הכיפורים שבים והקב"ה סולח להם לכל עוונותיהם, מיה"כ עד החג כל ישראל עוסקים במצוות, זה עוסק בסוכתו, וזה עוסק בלולבו, וביום טוב ראשון של חג הם נוטלים את לולביהם ואתרוגיהם בדיהם ומהללים להקב"ה, והקב"ה אומר להם: כבר מחלתי לכם על כל מה שעבר, מכאן ולהבא חישבו עוונותיכם לפניכם. (ילקוט שמעוני)

*אמר רבי יהושע בן חזיה: כשהיינו שמחים בשמחת בית השואבה לא ראינו שינה בעינינו. כיצד שעה ראשונה תמיד של שחר, משם לתפלה, משם לקרבן מוסף, משם לתפלת המוספים, משם לבית המדרש, משם לאכילה ושתייה משם לתמיד של בין הארביים, משם לתפלת המנחה, ומכאן ואילך לשמחת בית השואבה. (סוכה)

*שמיני עצרת חג בפני עצמו הוא. ונקרא שמיני עצרת כי עוצרים ביו זה מעשיית מלאכה..ועוד שעצרתי אתכם אצלי. כמלך שהזמין את בניו לסעודה לשבעת ימים, כיון שהגיע זמנם ללכת אמר להם: בבקשה ממכם עיצרו עמי עוד יום אחד, קשה עלי פרידתכם. (מדרש רבה)

CURRICULUM OUTLINE FOR CHANUKAH

Instructional Process:

The teacher will:

1. ...test and or survey the students to ascertain the level of knowledge about *Chanukah*.
2. ...review the obvious points and involve the students in a discussion in order to refresh their memories.
3. ...use the test results to determine the sources of the *Halachos* and *Minhagim* appropriate for the class.
4. ...start instruction from the fundamentals in *Shas*, (the *Gemorah* in *Shabbos*) and the words of our *Chazal*.
5. ...use an appropriate text for the *Halachos*, that that the average student will be able to learn from and comprehend.
6. ...discuss orally those *halachic* details, and *Minhagim* which do not lend themselves to textual study.
7. ...find appropriate inspirational texts and stories about *Chanukah* to relate to the class which include behaviors the students can emulate.
8. ...depending upon the age of the students, use arts and crafts, drama and music to create an atmosphere conducive to learning about *Chanukah* and which will lead to their proper observance.

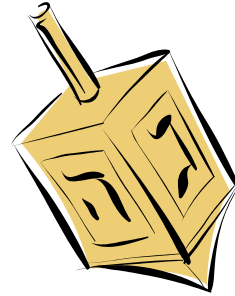
Behavioral Objectives:

The student will:

1. ...know and understand the salient *halachic* facts about *Chanukah* of which he/she needs to be aware.
2. ...understand the concept of *Pirumei Nissa* and the reasons for the *Halachos* and *Minhagim* at a level which he/she is capable of comprehending.
3. ...be moved and inspired to observe the *Halachos* and *Minhagim* related to *Chanukah*.
4. ...will feel a sense of belonging and participation when he/she is involved in the practice of the observances of *Chanukah*, both personal and public

Pre-Test for Chanukah: Grades 3 - 4

1. What did Antiochus decree against the Jews?
2. Why did he make such decrees?
3. What did Yehuda Hamacabee do?
4. Who fought a war in ארץ ישראל at that time, and why?
5. Who won the war?
6. What did the כהנים do when they entered the בית המקדש?
7. What was the miracle of the little jug of oil?
8. Why do we have 8 days of חנוכה?
9. When are we supposed to light the נרות חנוכה?
10. What are the ברכות for נרות חנוכה?
11. Where do we light נרות חנוכה?
12. How do we celebrate חנוכה besides lighting נרות חנוכה?
13. What are special foods for חנוכה and why do we eat them?
14. Are there any special תפילות for חנוכה?
15. When do we light נרות חנוכה on Friday?
16. When do we light נרות חנוכה on מוצאי שבת?

מבחן קדימה לענייני חנוכה לכתות ג-ח:

א. על איזה מצוות ה' גזירת אנטיוכוס ?

ב. מי ה' החשמנאים, ומי היו המתיוונים?

ג. איך לחמו החשמנאים נגד צבא הגדול של מלכות יון?

ד. האם תמכו כל היהודים במרד החשמנאים?

ה. איך מתו בני מתתיהו, ומתי?

ו. מה עשו החשמנאים כשכבשו את בית המקדש?

ז. מה ה' הנס של פך השמן?

ח. מי קבע שמונת ימי חנוכה? מתי? ולמה?

ט. מתי זמן הכי טוב להדליק נר חנוכה?

י. במה מותר להדליק נר חנוכה?

יא. איפה צריכים להדליק נרות חנוכה?

יב. מה הן הברכות להדלקת נר חנוכה?

יג. מי צריך להדליק נרות חנוכה?

יד. האם מותר לעשות מלאכה לאור נרות חנוכה?

טו. במה חוגגים חנוכה, חוץ מהדלקת הנרות?

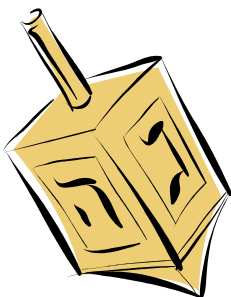
טז. למה נוהגים לאכול מאכלי חלב, או המתיונים בשמן?

יז. מה הם התפילות המיוחדות לימי חנוכה?

יח. מה קוראים בתורה בימי חנוכה? ולמה?

יט. מתי מדליקים נרות חנוכה בערב שבת? במוצאי שבת?

כ. מה פירוש "פירסומי ניסא"?

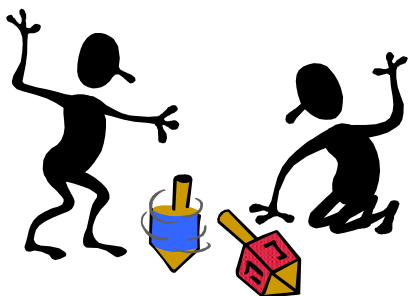

תכנית לימודים לדיני ומנהגי חנוכה

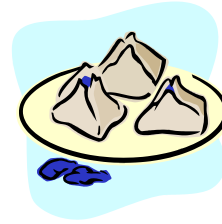
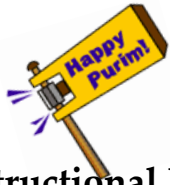
ז-ח	ו-ה	ד-ג	כיתות	ג. ענינים הבאים אגב הלכות חנוכה
•	•			בחנוכה נוהגים כמהדריין מן המהדריין למה?
•	•			חילוקים בין נס חנוכה ונס פורים
•	•			למה עושים חנוכה ח' ולא ז' ימים אם הספיק השמן ליום אחד
•	•	•		מקור השם חנוכה
•				איך הדליקו הרי היו טמאי מתים?
				למה אין עושין יו"ט שני של גליות (ובמקום ח' ימים נחוג ט' ימים בחו"ל)
				הפלוגתא בש"ס
				1. איך יתנהגו המהדריין מן המהדריין מוסיף והולך או פוחת והולך
				2. הנחה או הדלקה אותה מצוה
•	•	•		3. מותר או אסור להשתמש לאורה
•				4. כבתה זקוק לה או לא

ז-ח	ו-ה	ד-ג	א-ב	כיתות	א. התקופה והניסים
	•				כיבוש אלכסנדר מוקדון, ויורשי האמפרי'ה שלו
•	•				שלטון סור'ה ומלכות אנטיוכוס
•	•				תרבות ההלנית
•	•	•			המתיוונים וחסידים ביהודה
•	•	•	•		גזירות אנטיוכוס
•	•	•	•		מרד החשמונאים
•	•	•			המלחמות, ונפילת בני מתת'הו
•	•	•	•		כיבוש בית המקדש וטיהרו
•	•	•	•		נס פך השמן
•	•	•	•		נצחונם של החשמונאים ומלכותם
•	•	•	•		קביעת ימי חנוכה

ז-ח	ו-ה	ד-ג	א-ב	כיתות	ב. מהלכות חנוכה
•	•	•	•		קביעת ימי חנוכה לימי חג (אסור בהספד ותענית)
•	•	•	•		זמן הדלקת הנרות (כליא רגלא דתרמודאי)
•	•	•			מי שאינו יכול להדליק בזמן- עד מתי ידליק
•	•	•			במה מדליקין? (הפתילות והשמינים הכשרות)
•	•	•	•		מצוה מן המחובר להדליק בשמן זית
•	•	•	•		מקום הנחת הנרות (והטעמים)
•	•	•			מי שאינו יכול להדליק על פתח ביתו או בחלון מה עשה?
•	•	•	•		ח. ברכות נר חנוכה
•	•	•	•		שאסור להשתמש בנר חנוכה
•	•	•			כבתה הנר אין זקוק לה
•	•	•	•		מי הם החייבים בנר חנוכה
•	•	•			אכסנאי איך יתנהג בנ"ח
•	•	•			עני המתפרנס מן התמחוי חייב בנ"ח
•	•	•	•		המנהג לשבות ממלאכה בזמן שהנרות דולקות
•	•	•	•		המנהג להרבות בסעודה קצת
•	•	•	•		מאכלי חנוכה
•	•	•	•		מנהג משחקי חנוכה ודמי חנוכה
•	•	•	•		תפילות חנוכה
•	•	•	•		1. שא"א תחנון
•	•	•	•		2. הלל ועל הניסים
•	•	•	•		3. קריאת התורה
•	•	•	•		איך נוהגים בנר חנוכה בערב שבת
•	•	•	•		איך נוהגים בנר חנוכה במוצאי שבת
•	•	•	•		מנהגי פרסומי ניסא

CURRICULUM OUTLINE FOR PURIM

Instructional Process:

The teacher will:

1. ...test and or survey the students to ascertain the level of *Purim* knowledge accumulated over the years.
2. ...review the obvious points and involve the students in a discussion about their accumulated knowledge in order to refresh their memories.
3. ... use the test results to plan and to teach the points and details appropriate for the class.
4. ... use an appropriate text to teach what the student will be able to learn from a text.
5. ... discuss orally those *Halachic* details and *Minhogim* which the class may need to know but do not lend themselves to textual study.
6. ... find appropriate inspirational stories of *Purim* to relate to his class which include behaviors the students can emulate.
7. ... use arts and crafts, drama and music to create an atmosphere conducive to learning about *Purim* and which will lead to proper observance of *Purim*.

Behavioral Objectives:

The student will:

1. ... know the Halachic and historic facts about *Purim*, of which he/she needs to be aware.
2. ... understand the reasons for the various *Halachic* observances of which he/she has learned.
3. ... understand his/her place within the spectrum of *Minhogim* observed in communities throughout the world.
4. ... be moved and inspired to perform the *Purim Mitzvos* and *Minhogim* and be a part of *Purim* revelry on his/her appropriate age level.
5. ... not become overwhelmed by extraneous facts and *Halachic* details which distract him/her from *Maase B'Poal*.

Pre-Test for Purim: Grades 3-4

1. What is תענית אסתר and when is it?
2. Who has to fast on תענית אסתר?
3. What special things so we do on
תענית אסתר?
4. When do we read the מגילה?
5. Who has to hear the מגילה reading?
6. What is meant by the words 'kosher' מגילה? How does a מגילה become כשר or פסל?
7. Do all Jewish communities celebrate פורים at the same time? How do communities differ?
8. What is משלוח מנות? Who gets them and when?
9. What are the מתנות לאביונים? Who gets them and when?
10. When do we eat the סעודת פורים?

מבחן קדימה לעניני פורים: לכתות ה' - ו'

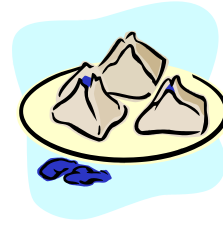

ענה על השאלות:

- א. למה אנחנו צימים בי"ג אדר?
- ב. מי חייב לצום בתענית אסתר ומי פטור?
- ג. מה הן התפלות המיוחדות לתענית אסתר?
- ד. מה קוראים בתורה בתענית אסתר?
- ה. מה זה "מחצית השקל" ומי חייב בזה?
- ו. מתי נגמר הצום בתענית אסתר?
- ז. מה זו מגילה כשרה? במה היא כשרה ובמה היא נפסלת?
- ח. מי חייב לקרא (או לשמוע) מגילת אסתר?
- ט. במה מתחלקים ערים שהיו מוקפות חומה מימות יהושע בין נון מערים אחרים?
- י. מתי קוראים את המגילה אם יג' אדר הוא שבת?
- יא. כמה פעמים קוראים את המגילה?
- יב. מה הן הברכות למקרא מגילה?
- יג. למה צריכים לקרא את המגילה בבית הכנסת דווקא?
- יד. מה יעשה מי שהחסיר כמה מלים באמצע קריאת המגילה?
- טו. מה זה "משלח מנות"? למי שולחים ומתי?
- טז. מה הן "מתנות לאביונים"? למי נותנים ומתי?
- יז. מתי צריכים לאכל סעודת פורים?
- יח. למה אין אומרים הלל בפורים כמו בחנוכה?
- יט. מי ששכח לומר "ועל הניסים" בפורים, מה יעשה?
- כ. למה נוהגין להתחפש בפורים?

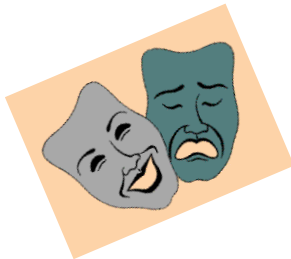

תכנית לימודים לדיני ומנהגי פורים

א. תענית אסתר:

- א. טעמי הצום
- ב. מי הם החיבים לצום
- ג. תפלות המיוחדות לתענית אסתר
 1. סליחות
 2. עננו
 3. אבינו מלכנו
- ד. קריאת התורה
- ה. מחצית השקל
- ו. מתי צמים כשחל פורים ביום א?
- ז. שאין אוכלים עד אחרי קריאת המגילה

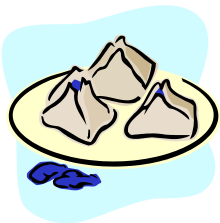
ב. מקרא מגילה:

- א. איך כותבים מגילה כשרה
- ב. איזה דברים פוסלים מגילה
- ג. מה לעשות אם אין מגילה כשרה
- ד. מי הם החייבים במקרא מגילה
- ה. החילוק בין ערי הפרזות וערים מוקפות חומה
- ו. ברכות לפני מקרא מגילה ולאחריה
- ז. זמני מקרא מגילה בלילה וביום
- ח. ברוב עם הדרת מלך
- ט. למה רועשים כאשר שם המן נזכר
- י. מה יעשה מי שהחסיר כמה מלים

ג. משלח מנות, מתנות לאביונים וסעודה

- א. טעמי משלח מנות ומתנות לאביונים
- ב. למי שולחים מנות, ומה שולחים
- ג. מתי שולחים מנות
- ד. מתנות לאביונים, למי וכמה
- ה. סעודת פורים, למה
- ו. זמן הסעודה
- ז. מתי מקיימים המצוות בפורים המשולש
- ח. והשתיה כדת: מה משמעו

ד. בין חנוכה לפורים

- א. למה אין אומרים הלל בפורים
- ב. למה אין חיוב סעודה בחנוכה
- ג. אמירת "ועל הניסים" בתפלה ובברכת המזון
- ד. השוכח לומר "ועל הניסים", מה דינו

CURRICULUM OUTLINE FOR PESACH

Instructional Process:

The teacher will:

9. ...test and or survey the students to ascertain the level of knowledge about *Pesach* accumulated over the years.
10. ...review the obvious points and involve the students in a discussion about their accumulated knowledge in order to refresh their memories.
11. ...use the test results to plan how to teach from the *Haggada*, and sources of the *Halacha* and *Minhag*, on an appropriate level for the class.
12. ...start instruction from sources in *Torah Shebichsav*, *Mishnayos*, and appropriate excerpts from the words of *Poskim* and *Chazal*. In this way a student will learn to understand the fundamentals and the origins of the *Halacha* he/she practices.
13. ...use an appropriate text to teach the *Halachos* which the average student will be comfortable with, including the *Haggada*.
14. ...discuss orally those *Halachic* details, and *Minhagim* which the class may need to know but do not lend themselves to textual study.
15. ...find appropriate inspirational texts and stories about *Pesach* to relate to the class which include behaviors the students can emulate.
16. ...depending upon the age of the students, use arts and crafts, drama and music to create an atmosphere conducive to learning about *Yetzias Mitzrayim*, and which will lead to their proper observance.

Behavioral Objectives:

The student will:

5. ...know and understand the salient *Halachic* details about *Pesach* of which he/she needs to be aware.
6. ...understand the reasons for the *Halachos* and *Minhagim* at a level which he/she is capable of comprehending.
7. ...be moved and inspired to observe the *Halachos* and *Minhagim* related to *Yetzias Mitzrayim*, and *Pesach*.
8. ...learn to appreciate the underlying themes of *Yetzias Mitzrayim* and personalize them.
9. ...will feel a sense of belonging and participation when he/she is at the *Seder* table, in *Shul* and in any other *Pesach* environment.

Pre-Test for Pesach: Grades 2-3

A. Pesach Preparations

1. How do you prepare your house for פסח?
2. How is a kitchen made ready for פסח?
3. When do we do בדיקת חמץ? Why do we do it?
4. When is ביעור חמץ? How is it done?
5. What is מכירת חמץ?
6. What is ביטול חמץ?
7. What are the special דינים for ערב פסח?

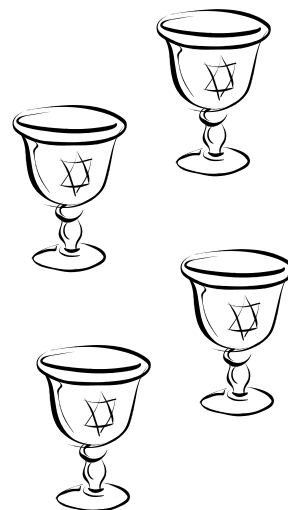

B. The איסור of Chometz

1. How much חמץ is prohibited on פסח?
2. What about חמץ mixtures?
3. When does the איסור of חמץ begin?
4. What if the חמץ is not mine?
5. What should I do if I find חמץ on פסח?

C. The מצוה of Matzah

1. What are the special ingredients of שמורה מצה?
2. How is שמורה מצה made?
3. When do you have to eat שמורה מצה?
4. What reason does the Torah give for this מצוה?
5. How much מצה do you have to eat on at the Seder?

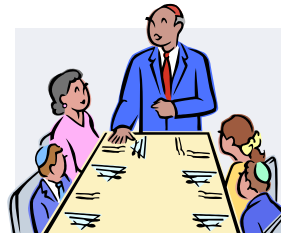
D. Yetzias Metzrayim

1. What did בני ישראל do when they were in מצרים?
2. Why did פרעה מלך מצרים let them go?
3. What was the final מכה?
4. Who brought the קרבן פסח, why?

5. Describe the seventh night after יציאת מצרים.
6. How did משה ובני ישראל respond?
7. By what other names is פסח called?

E. The Seder Night

1. Why do we make a סדר ליל פסח?
2. How do we prepare for the סדר?
3. What special things are placed on the קערה?
4. Who has to drink ד' כוסות? Why?
5. Why do children ask the ד' קשיות?
6. When is it a special מצוה to discuss יציאת מצרים?
7. What special things do we eat at the סדר?
8. What is an אפיקומן? What do we do with it?
9. The סדר ליל is called ליל שמורים, what does it mean, and why is it called that?

F. Tefillos of Pesach

1. When do we recite הלל on פסח?
2. What are the special additions for the first מוסף?
3. Are there any special תפילות on חול המועד?
4. How many names do you know for פסח?

G. Sfiras HaOmer

1. What is ספירת העומר and when it is said?
2. How many days is the "עומר" counted, why?
3. What if I forget to count one day?
4. What are the special דינים of the ספירה period?
5. When is לע"ג בעומר? What makes this day special?

מבחן קדימה לענייני פסח: לכתות ד' - ח'

ההכנה לפסח ואיסור חמץ

- א. למה צריכים הכנה גדולה לפני חג הפסח ?
ב. איך מכשירים מטבח לפסח ?
ג. כמה חמץ אסור לאכול בפסח ?
ד. מה זה "איסור בל יראה ובל ימצא" ?
ה. למה תקנו חכמים בדיקת חמץ ?
ו. איך ומתי בודקים את החמץ ?
ז. מה זה ביעור חמץ? מתי מבערים את החמץ ?
ח. מהו ביטול חמץ? למה מבטלים אתו ?
ט. מה יעשה מי שמצא חמץ באמצע הפסח ?
י. מה זה "חמץ שעבר עליו הפסח" ?
יא. מה הם הדינים והמנהגים הקשורים לערב פסח ?

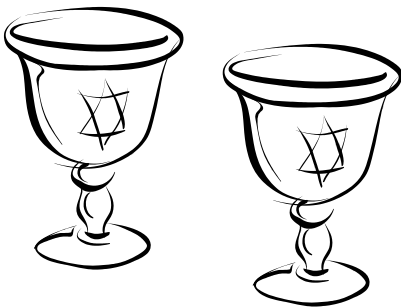

מצות מצה

- א. איך מכינים חיטים למצה שמורה ?
ב. מה הם מים שלנו ?
ג. איך נעשה מצה, מצה שמורה ?
ד. מה זו מצה עשירה ? מצה שרויה ?

יציאת מצרים

- א. כמה שנים נשתעבדו בני"י במצרים ? מנין לך ?
ב. כמה זמן עבר ממכת דם עד סיום כל עשר המכות ?
ג. מה הם הדינים המיוחדים לקרבן הפסח ?
ד. מה קרה ביום השביעי לצאת בני"י ממצרים ?
ה. כמה שמות ידוע לך על חג הפסח ? מה הם ?
ו. למה חוגגים הפסח שמונה ימים בחוץ לארץ ?

סדר ליל הפסח (חוץ מההגדה)

- א. איך ובמה מתכוננים לסדר ?
ב. מה עושים במשך הלילה לקיים את מצות "והגדת לבנך" ?
ג. למה עושים דברים מתמיהים במשך הלילה ?
ד. איך ובמה מכינים את הקערה לסדר ?
ה. מי חייב לשתות ד' כוסות יין ? למה ?
ו. על מי חל חיוב הסיבה ? למה ?
ז. כמה סיפורי יציאת מצרים צריך לספר ?
ח. כמה מצה שמורה צריך לאכול ? למה ?
ט. כמה מרור צריך לאכל ? למה ?
י. מה הם הדינים המיוחדים של האפיקומן ?

תפלות חג הפסח

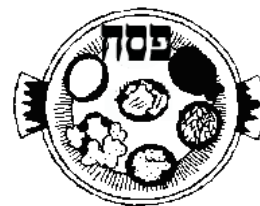
- א. למה אומרים סדר קרבן פסח אחרי מנחה ערב פסח ?
ב. כמה ימים גומרים את ההלל ? ובכמה אומרים רק חצי ?
ג. איזה תפלה מיוחדת מוסיפים במוסף של יום א' ?
ד. איך משתנה תפלה העמידה של חול, בחול המועד ?
ה. מתי מתחילים לספור ספירת העומר ?

ימי ספירת העומר

- א. כמה ימים צריכים לספור ספירת העומר ?
ב. מה אם אני שוכח לספור לילה אחד ?
ג. למה נוהגים כמה דיני אבילות בימי ספירת העומר ?
ד. מה אסור לעשות בימים אלו ?
ה. במה משתנה יום "ל"ג בעומר" ? למה ?

תכנית לימודים לדיני ומנהגי פסח

ז-ח	ה-ו	ג-ד	ב-א	כיתות	ד. איסור חמץ
•	•	•	•		חמץ מהו
•	•				(תערובת חמץ מהו) איסורו במשהו
•					חמץ נוקשה
•	•	•			זמן איסור אכילת/הנאה חמץ
•	•	•			איסור ב"י וב"מ – בל יראה ובל ימצא
•	•	•	•		בדיקת חמץ
•	•	•			ביטול חמץ
•	•	•			ביעור חמץ
•					חמצו של עכו"ם (ושל גבוה)
•	•				חמץ קודם זמן ולאחר זמנו
•	•	•			מכירת חמץ
•	•				חמץ שנמצא בחוה"מ (או בחג)
•	•	•			חמץ שעבר עליו הפסח

ז-ח	ה-ו	ג-ד	כיתות	ה. מצה
•	•			החיתין ושמירתן (משעת קצירה או טחינה וכו')
•	•			מים שלנו
•	•			סדר אפיית מצה
•	•	•		מצה שמורה (עבודת יד או מכונה)
•				מצה עשירה (למי מותר)
•	•	•		חיוב אכילת מצה
•				מצה שרוי'

ז-ח	ה-ו	ג-ד	ב-א	כיתות	ו. יציאת מצרים
•	•	•	•		גלות מצרים
•	•	•	•		שעבוד מצרים
•	•	•	•		יציאת מצרים
•	•	•			הקרבת פסח ומצוותו
•	•				דם מילה
•	•	•	•		קריאת ים סוף
•	•	•	•		שירת הים

ז-ח	ה-ו	ג-ד	כיתות	א. פסוקי חתורה
	•	•		שעבוד מצרים שמות א פסוקים ח-יד דברים כו פסוקים ה-ט
•				קרבת פסח שמות יב פסוקים א-יד
•	•	•		אסור חמץ ואכילת מצה שמות יב פסוקים יד-יח שמות כג פסוקים יד-יז ויקרא כג פסוקים ד-יח דברים טז פסוקים א-ח
•				פסח שני במדבר ט פסוקים ט-יב
•	•	•		בכל דור ודור שמות יג פסוקים ד-ו דברים י פסוקים כ-כה
•	•	•		ספירת העומר ויקרא כג פסוקים ט-יד ויקרא כג פסוקים טו-יז דברים טז פסוקים ט-יב

ז-ח	ה-ו	ג-ד	כיתות	ב. לקט משניות – מס' פסחים
•				פרק א. אור ל"ד בודקין - משנה א' מחלוקת ר"מ ור"י - משנה ד'
•	•			פרק ב. מחלוקת ר"מ וחכמים - משנה א' חמץ שעבר עה"פ - משנה ב'
•				פרק ג. סדר קרבן פסח - משניות ה-י
•	•			פרק י. סדר ליל פסח - משניות א-ח

ז-ח	ה-ו	ג-ד	כיתות	ג. הכנת הבית (נקוי מחמץ)
•	•	•		הכשרת המטבח
•	•	•		התנור
•	•	•		הכיר
•	•	•		שלחנות וארונות
				ענין הכשרת כלים
•	•	•		בדיקת חמץ
•	•	•		תענית בכורים
•	•	•		ביעור וביטול של ער"פ
•				איסור מלאכה בער"פ
•	•			מצות מצוה ודיניהן
•	•	•		שלא לאכל מהמינים בהם מצוות הלילה

תכנית לימודים לדיני ומנהגי פסח

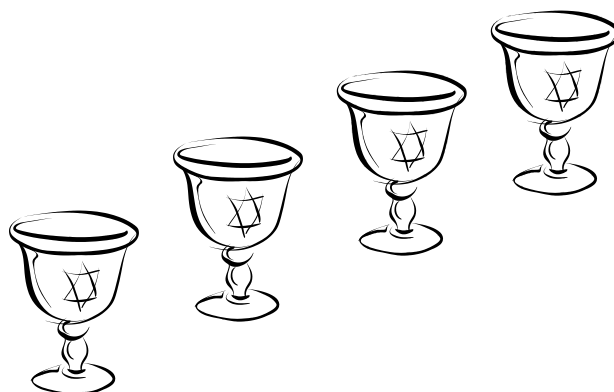

ז-ז	ה-ו	ד-ג	כיתות	ט. תפילות חג הפסח
•				סדר קרבן פסח בער"פ
•	•			הלל (והנוהגין גם בלילה)
•	•	•		מוספין כהלכתן
•	•			תפלת טל (ומוריד הטל)
•	•	•		ספירת העומר
•	•	•		יעלה ויבא (ובחזה"מ)

ז-ז	ה-ו	ד-ג	כיתות	י. ספירת העומר וימי הספירה
•	•			קרבן העומר
•				ספירת העומר (ובזמן הזה אם דאורייתא או דרבנן)
•	•			הברכה לספירה
•	•	•		השוכח ודינו אם נזכר ביום או בליל המחרת
•	•			ל"ג ימי אבילות על תלמידי ר' עקיבא מתי הם
•	•	•		הכנה למ"ת
•	•	•		פסח שני
•	•	•		ל"ג בעומר (הילולא דרשב"י)
•	•			תמימות תהיינה
•	•	•		מדיני ספירת העומר
•	•	•		אין נושאים נשים בימים אלו
•	•	•		אין מספידין
•	•	•		שמיעת כלי שיר ריקוד ומחול וכו'

ז-ז	ה-ו	ד-ג	כיתות	ז. לילי הסדר וחייביו
•	•	•		זמן הסדר
•	•	•		ההכנות להסדרים (בליל א' וב')
•	•	•		הקצרה
•	•	•		ד' כוסות
•	•	•		הסיבה
•	•	•		סיפור יצ"מ
•	•	•		אכילת מצה ושיעורו
•	•	•		אכילת מרור ושיעורו
•	•	•		שלחן ערוך ואפיקומן
•	•	•		ליל שימורים

ז-ז	ה-ו	ד-ג	א-ב	כיתות	ח. ההגדה
•	•	•	•		סימני הסדר
•	•	•	•		קידוש
•	•	•	•		הא לחמא עניא
•	•	•	•		ד' קושיות
•	•	•			כנגד ד' בנים
•	•	•			והיא שעמדה
•	•	•			מתחיל בגנאי ומסיים בשבח
•	•	•	•		עשר מכות
•	•	•	•		כל שלא אמר ג' דברים אלו
•	•	•			בכל דור ודור
•	•	•			פרקי הלל הראשונים
•	•	•			הברכה בגמר ההגדה
•	•	•			הלל
•	•	•			הלל הגדול

לקט מדברי חז"ל על חג הפסח

רבי שמעון בן יוחאי אומר: בוא וראה, כמה חביבין ישראל לפני הקב"ה, שבכל מקום שגלו שכינה עמהם. גלו למצרים שכינה עמהם שנאמר: הנגלה נגליתי לבית אביך בהיותם במצרים (שמואל א, ב) גלו לבבל שכינה עמהם, שנאמר: למענכם שולחתי בבלה (ישעי' מג) ואף שהן עתידין להגאל שכינה עמהם שנאמר: ושב ה' אלוקיך את שבותך, והשיב לא נאמר אלא ושב מלמד שהקב"ה שב עמהם מן הגלויות (מס' מגילה).

היו בידם מגילות שהיו משתעשים בהם משבת לשבת, לומר שהקב"ה גואלם. לפי שהיו נחים בשבת, אמר להם פרעה: תכבד העבודה על האנשים ואל ישעו בדברי שקר, ואל יהיו משתעשים ואל יהיו נופשים ביום השבת (מדרש רבה)

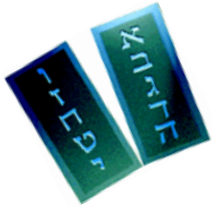
ויקרא אליו אלוקים.. מתוך הסנה וגו' אמר לי' הקב"ה למשה: האין אתה מרגיש שאני שרוי בצער כשם שישראל שרויים בצער? הוי יודע ממקום שאני מדבר עמך מתוך הקוצים, שאני שותף בצערם כמו שנא: בכל צרותם לו צר, וגו' (ילקוט)

אמרו ישראל לפני הקב"ה: אימתי אתה גואלינו? אמר הקב"ה: לכשתרדו במדריגה התחתונה, אותה שעה אני גואל אתכם (ילקוט)

כיון שיצאו ישראל ממצרים אמר הקב"ה למשה: הזהר לישראל על מצות פסח: כל בן נכר לא יאכל בו וגו' כיון שראו ישראל שפסול לערלים לאכל בפסח, עמדו כולם ומלו עבדיהם ובניהם (זבחים ז)

בפסח אין אתה מוצא שכתוב בו אפילו שמחה אחת, שבפסח התבואה נידונה ואין אדם יודע אם עושה היא השנה אם אינה עושה (פסיקתא)

CURRICULUM OUTLINE FOR SHAVUOS

Instructional Process:

The teacher will:

- 1....test and or survey the students to ascertain the level of knowledge about *Shavuos* accumulated over the years.
- 2....review the obvious points and involve the students in a discussion about their accumulated knowledge in order to refresh their memories.
- 3....use the test results to plan and to teach the points and details appropriate for the class.
- 4....use an appropriate text to teach what the student will be able to learn from a text.
- 5....discuss orally those *Halachic* details and *Minhogim* which the class may need to know but do not lend themselves to textual study.
- 6....find appropriate inspirational *Midrashim* and stories about *Matan Torah* and *Shavuos* to relate to his class which include behaviors the students can emulate.
- 7....use arts and crafts, drama and music to create an atmosphere conducive to learning about *Matan Torah* and *Shavuos* and which will lead to proper observance of *Shavuos*.

Behavioral Objectives:

The student will:

- 1....know the salient *Halachic* facts about *Shavuos* of which he/she needs to be aware.
- 2....understand the reasons for the *Shavuos Halachic* observances at a level which he/she is capable of comprehending.
- 3....understand various *Minhagim* observed by different communities, and his/her place within that spectrum.
- 4....be moved and inspired to observe the special *Mitzvos* and *Minhagim* related to *Shavuos*.

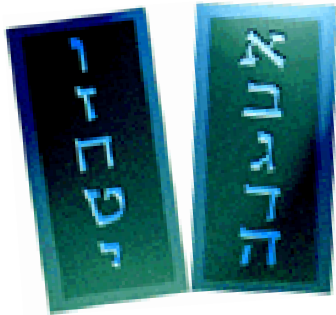
Pre-Test for Shavuos: Grades 3-4

1. By what names is שבועות called in the תורה?
2. On what day of what month is שבועות?
3. How many days after פסח is שבועות? What do we do on those days?
4. What is special about the first night of שבועות? Why?
5. What special portion of the תורה is read on שבועות? Why?
6. What special meal is served on שבועות? Why?
7. What are Bikurim? Why are they connected to שבועות?
8. How do some communities prepare their shul and their homes for שבועות?
9. Whose Yahrtzeit do we observe on שבועות?
10. How many days is שבועות in Eretz Yisroel? Why?

מבחן קדימה לדיני חג השבועות: לכתות ה' - ח'

- א. באיזו שמות נקרא החג ?
- ב. כמה ימים בין פסח לחג השבועות ? ואיך אנו מציינים אותם ?
- ג. באיזו מסכת בש"ס מדובר על חג השבועות ?
- ד. למה מאחרים להתפלל בליל חג השבועות ?
- ה. למה נעורים בליל חג השבועות ? במה עוסקים, ולמה ?
- ו. איזו הלכות צריך הניעור בליל חג השבועות לדעת ?
- ז. מה אנו קוראים בתורה ביום א' של שבועות ?
- ח. למה חשוב שכל אחד , ואילו קטנים, ישמעו את קריאת התורה ?
- ט. מה טעם המנהג לשטח עשבים ואילנות בבית הכנסת ?
- י. איזה מאכלים מיוחדים אוכלים בחג השבועות ? למה ?
- יא. במה צריך להזהר כאשר אוכלים שתי סעודות בשבועות ?
- יב. באיזו עבודה בבית המקדש הצטיין חג השבועות ?
- יג. מהם ביכורים, ומה שייכותם לחג השבועות ?
- יד. בהרבה קהלות קוראים מגילת רות בחג השבועות, למה, מה שייכותה לשבועות ?
- טו. איזו צדיקים נפטרו בחג השבועות ? ואיך מציינים את יום השנה של פטירתן ?

תכנית לימודים

לדיני ומנהגי חג השבועות

א. כתוב בתורה :

חג השבועות:

חג השבועות תעשה לך (שמות לד)

ועשית חג השבועות לה' א' (דברים טז)

יום הביכורים:

וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' (במדבר כח)

חג הקציר:

וחג הקציר בכורי מעשיך (שמות כג)

ב. מתורה שבע"פ על מתן תורה :

א. שבת פח, ע"ב ופט, ע"א: קטעים לבאר לתלמידים

*דרש רבי סמלאי: בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע באו..

מלאכי השרת לכאו"א מישראל וקשרו לו שני כתרים...

*ואמר ריב"ל: כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה יצתה נשמתן

*ואמר ריב"ל: בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת מה

לילוד אשה בינינו?

*ואמר ריב"ל: בשעה שירד משה מלפני הקב"ה בא שטן ואמר..

רבוש"ע תורה היכן היא?....

*אמר ליה ההוא מדרבנן לרב כהנא: מי שמיע לך מאי הר סיני?

א"ל הר שנעשה בו ניסים לישראל

ב. מדברי חז"ל על מתן תורה:

*הכל מודים דבעצרת בעינן נמי לכם, יום שנתנה בו תורה הוא

(פסחים סח, ב)

* ר' יוסף ביומא דעצרתא אמר: אי לאו האי יומא דקא גרים,

כמה יוסף איכא בשוקא (שם)

* בכל הקרבנות כתיב חטא, א"ל הקב"ה מכיון שקבלתם עליכם

עול תורה כאילו לא חטאתם מימכם. (ירשמי ר"ה)

* יו"ט של עצרת ברור סימן יפה לכל השנה כולה (ב"ב קמ"ז)

* ביום השלשי ירד ה', ישנו להם כל ישראל – לפי ששינת עצרת

עריבה (שהש"ר א, 1)

* כל העתידים להבראות עד סוף כל הדורות עמדו עמהם בהר

סיני (מדרש רבה)

* מה ענין רות אצל עצרת שהיא נקראת בעצרת בזמן מתן

תורה? ללמדך שלא נתנה תורה אלא ע"י יסורין ועוני

(מדרש זוטא – רות)

* אין כתיב בעצרת אלא שמחה א' מפני שהתבואה נכנסת בפנים

אבל הפירות נידונים (שם כ"ט)

* דוד מת בעצרת שחל בשבת (ילקוט תהילים)

* בשבועות אמאי לא אשתכחו ביה ז' ימים, והא הכא אתחזין

יתיר מכולא? כיון דשבחא דישראל אייתא, אקרא לון אחד.

(זוהר ויקרא צו)

ג. שמות החג נוספים:

עצרת: (במשנה ובגמרא) בעצרת נידון העולם על המים, ועוד

זמן מתן תורתנו: (בספרי הראשונים ואחרונים)

ג. מהלכות ומנהגי חג השבועות:

מתוך טור וש"ע: ס' תצ"ד, שו"ע אדמו"ר ז שם. כלבו,

של"ה, ומנהגי חב"ד

א. שבועות ביום נ"א לעומר (המקור: באה"ט שם סעי' א, ס"ק א,

ובשו"ע אדמו"ר שם, סעי' א, ב.)

א. טעם ששבועות הוא ביום נ"א, ולא ביום נ' עי' באה"ט.

ב. נוהגים לאחר תפלת ערבית עד שיהא וודאי לילה משום שמ"ט

ימי ספירת העומר צריכים להיות תמימות.

ב. מנהג להיות נעורים כל הלילה לעסוק בתורה:

(המקור: באה"ט שם, ובשו"ע אדמו"ר שם, סעי' ג)

א. ולא ליבטל מת"ת, שהיושב בטל כישן דמי

ב. מנהג כל קהלות החסידים (ומקורו בשל"ה) ללמוד "תיקון ליל

שבועות"

ג. להזהר ליטול ידיים אחר עלות השחר (ומנהגינו לטבול קודם

במקוה, עי' שו"ע השל"ה)

ד. ומי שלא ישן לא יברך ברכת "המעביר שינה מעיני"

ה. לא לברך על הט"ק שלבש בלילה

ג. דיני קריאת התורה של חג השבועות:

א. כמה קהלות נוהגים לומר הפיוט "אקדמות" לפני קריאת

התורה ולא נהגו כן בבית מדרש אדמו"ר ז"ע (אבל אדמו"ר נהג

לומר אקדמות בעצמו)

ב. ביום א' של שבועות קוראים עשרת הדברות בפ' יתרו

ג. אדמו"ר ז"ע הי' דורש שכל הילדים (אפילו פעוטים) יבאו

לביהכ"נ לשמוע עשרת הדברות (המקור: מחזור ויטרי)

ד. ההפטרות ביום א' במעשה מרכבה בספר יחזקאל

ד. המנהג לשטח עשבים בבית הכנסת:

(המקור: רמ"א ובאה"ט, שם, ובשו"ע אדמו"ר שם, סעי' יד)

א. זכר למתן תורה שהיה בהר מדברי שהיו סביבותיו שעבים

(וצריך להכין אותם קודם החג),

ב. ואילנות בביה"כ ליד ארה"ק: להזכיר שבעצרת נדונים על

הפירות האילן ולהתפלל עליהן

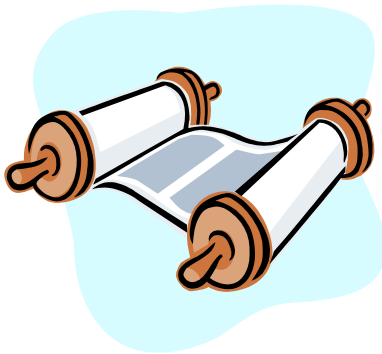
ג. ויש נוהגין: לא לשטוח עשבים ואילנות בביהכ"נ כדי לא

להידמות לגוים. (וכן הוא מנהג חב"ד)

תכנית לימודים לדיני ומנהגי חג השבועות

ה. מנהג לאכול מאכלי חלב (וכן דבש) בחג השבועות
(המקור: ברמ"א ובאה"ט סעי' ג שם, כלבו ועוד)
א. סעודת חלב מפני שהתורה נמשלה לדבש וחלב, שנא' (שיר השירים ד) **נפת תטפנה שפתותיך, וגו' דבש וחלב תחת לשונך**. ולפי שביו"ט מצוה לאכל בשר, נוהגים לאכל שתי סעודות.
ב. מפני שהיו כליהם טריפה מיד אחרי מ"ת ולא יכלו לבשל בשר, אכלו מאכלי חלב
ג. כדי לאכול שתי סעודות זכר לשתי הלחם (שלחם שאכלו עם גבינה אסור לאכל עם בשר וכו')
ד. וצריך להזהר לחכות כשעה בין הסעודה החלבית להבשרית ולרחוץ היטב את הפה והידיים ולהחליף המפה על השולחן

ו. מנהג לקרא מגילת רות בשבועות
(המקור: מס' סופרים, ולקוט שמעוני, אבודרהם, ושו"ע אדמוה"ז סי' תצ"ד)
א. מנהג לקרא מגילת רות בשבועות, ומנהג חב"ד לא לקרא מגילת רות בשבועות

ד. מצוות בכורים מתחיל מעצרת:

כתוב בתורה:
ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' א" (שמות כג, יט)
והיה כי תבוא אל הארץ וגו' ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר ה' א נתן לך וגו' (דברים כו, א, ב)

בתורה שבע"פ:
מסכת בכורים:
פרק א, משנה ג. אין מביאין בכורים קודם העצרת וכו'
פרק ג, משנה א. כיצד מפרישין את הבכורים, יורד אדם לתוך שדהו וכו' קושרו בגמי ואומר הרי אלו בכורים.
משנה ב. כיצד מעלים את הבכורים? וכו'
משנה ד. החליל מכה לפני עד שמגיעים להר הבית וכו'
משנה ח. העשירים מביאים בכוריהם בקלותות של כסף וזהב וכו'